

Emilia Bogacka

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

ROLA BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO W FUNKCJONOWANIU I ROZWOJU POZNANIA

Streszczenie: Przemocność jest jednym z najważniejszych problemów społecznych funkcjonowania i rozwoju miast. W Poznaniu, w którym koncentracja przestępczości jest duża, ważne jest podejmowanie działań mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa publicznego, co w konsekwencji umożliwi prawidłowe funkcjonowanie i rozwój miasta. W artykule omówiono następujące zagadnienia: 1) zjawisko przestępczości w Poznaniu, 2) poczucie bezpieczeństwa mieszkańców Poznania, 3) finansowanie bezpieczeństwa publicznego w Poznaniu, 4) politykę władz Poznania w zakresie bezpieczeństwa publicznego oraz 5) wybrane programy prewencyjne przestępczości funkcjonujące w Poznaniu.

Słowa kluczowe: bezpieczeństwo, miasto, rozwój.

1. Wstęp

Funkcjonowanie i rozwój miast, będących głównymi skupiskami ludności, wymaga zmierzenia się z wieloma problemami: środowiskowymi, społecznymi, ekonomicznymi oraz przestrzennymi¹. Zjawisko przestępczości z pewnością można zaliczyć do najważniejszych problemów społecznych funkcjonowania i rozwoju miast, w tym także Poznania. Poznań, jedno z największych miast Polski, jest szczególnym miejscem koncentracji przestępczości, która w znaczącym stopniu wpływa na jakość życia w mieście. Rola bezpieczeństwa publicznego² jest istotna z punktu widzenia wszystkich: mieszkańców, przedsiębiorców oraz władz. W związku z tym tak ważne

---

¹ J. Parysek i L. Mierzejewska zwracają uwagę na różnicę między problemami funkcjonowania a rozwoju miast. Pierwsze posiadają charakter bieżący i pozwalają na określenie jakości środowiska miejskiego; drugie są bardziej perspektywiczne i decydują o kierunkach oraz dynamice rozwoju miasta. Autorzy wskazują także poszczególne problemy funkcjonowania i rozwoju miast; zob. [Parysek, Mierzejewska 2009, s. 11].

² Bezpieczeństwo publiczne można zdefiniować za P. Jabkowskim jako „ogół warunków i instytucji społecznych, chroniących państwo i obywateli przed zjawiskami groźnymi dla ładu prawnego, dla życia i zdrowia, a także powodującymi duże straty materialne. Do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego zobowiązane są wszystkie organy władzy i administracji państwowej, szczególnie instytucje wyspecjalizowane w zapewnianiu bezpieczeństwa publicznego, jak np. policja, straż pożarna itp.” [Jabkowski 2005, s. 135].

jest podejmowanie odpowiednich długofalowych działań podejmowanych przez władze miejskie w celu zwiększenia bezpieczeństwa publicznego, które w konsekwencji ma umożliwić prawidłowe funkcjonowanie i rozwój Poznania.

Celem artykułu jest przedstawienie roli bezpieczeństwa publicznego w funkcjonowaniu i rozwoju miasta na przykładzie Poznania.

2. Zjawisko przestępczości w Poznaniu

Jak już wspomniano, przestępczość jest jednym z najważniejszych problemów społecznych Poznania. Mimo że liczba przestępstw stwierdzonych w tym mieście w latach 1999-2009 zmalała (tab. 1), to i tak pozostaje na wysokim poziomie. W strukturze przestępstw największy udział mają przestępstwa kryminalne, które w analizowanych latach stanowiły od 82 do 95% ogółu przestępstw popełnionych w Poznaniu (zob. rys. 1). Udział przestępstw gospodarczych w analizowanych latach wahał się od 3 do 13%, a przestępstw drogowych od 1 do 5%. Z kolei wskaźnik natężenia przestępstw plasuje Poznań wśród najbardziej zagrożonych przestępczością dużych miast Polski (obok Katowic, Krakowa, Wrocławia i Warszawy).

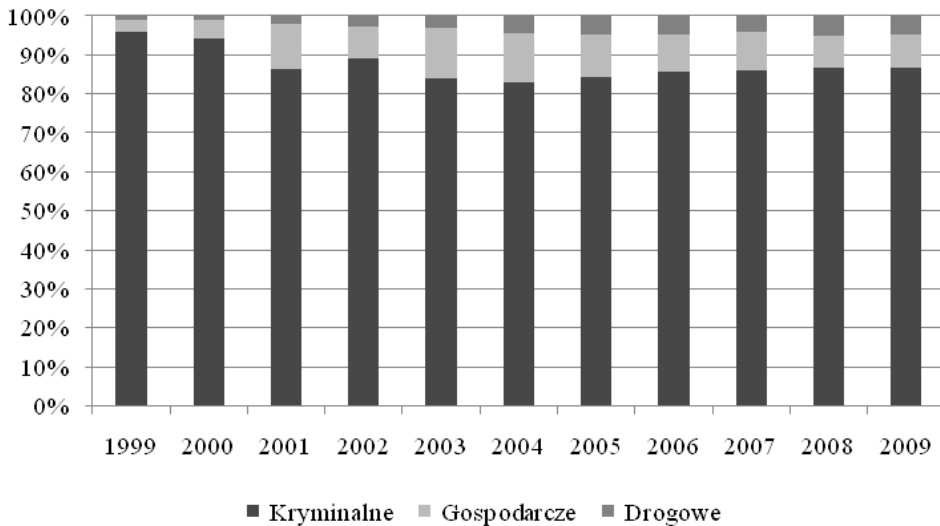
Tabela 1. Przestępstwa, liczba podejrzanych oraz wykrywalność przestępstw w Poznaniu w latach 1999-2009

Rok	Przestępstwa			Liczba podejrzanych	Wykrywalność przestępstw
	Liczba	Natężenie (l. przestępstw/10 000 mieszkańców)	Dynamika (1999=100)		
1999	32930	563,6	100,0	5941	32,8%
2000	39730	682,3	120,6	5667	29,4%
2001	43323	747,8	131,6	6974	41,3%
2002	41160	713,2	125,0	7984	43,3%
2003	41747	727,1	126,8	7891	42,4%
2004	37646	659,6	114,3	8630	44,1%
2005	34823	613,2	105,7	8857	47,9%
2006	29565	523,3	89,8	8305	48,8%
2007	25173	448,8	76,4	7587	50,1%
2008	25125	450,9	76,3	7444	52,1%
2009	27837	502,3	84,5	7371	54,3%

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych Komendy Wojewódzkiej Policji w Poznaniu oraz GUS.

Warto również zwrócić uwagę na zdecydowanie wyższą liczbę podejrzanych o popełnienie przestępstwa – w 1999 r. na jednego podejrzanego przypadało ok. 5,5 przestępstwa, a w 2009 r. ok. 3,8 przestępstwa. Szczególnie niepokojący jest coraz większy udział nieletnich w strukturze podejrzanych.

Pozytywnym aspektem jest z kolei zwiększająca się wykrywalność przestępstw. Biorąc pod uwagę poszczególne kategorie przestępstw, najwyższa wykrywalność (bliska lub równa 100%) dotyczy przestępstw korupcyjnych i narkotykowych, wysoka jest także w przypadku przestępstw rozbójniczych, uszczerbków na zdrowiu, udziałów w bójce lub pobiciu oraz zabójstw, czyli przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu. Najniższa wykrywalność (nieprzekraczająca 20%) dotyczy kradzieży oraz kradzieży z włamaniem, czyli przestępstw przeciwko mieniu.

Rys. 1. Struktura przestępstw kryminalnych, gospodarczych i drogowych w Poznaniu w latach 1999-2009

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Wojewódzkiej Policji w Poznaniu.

3. Poczucie bezpieczeństwa mieszkańców Poznania

W kontekście rozważania roli bezpieczeństwa publicznego w funkcjonowaniu i rozwoju Poznania, należy również przedstawić kwestię poczucia bezpieczeństwa mieszkańców miasta. Jak stwierdza Kotus, „Bezpieczeństwo i poczucie bezpieczeństwa to elementy kształtujące jakość życia człowieka w mieście” [Kotus 2005, s. 54]. Warto przy tym zwrócić uwagę, że poczucie zagrożenia wynikające z badań opinii publicznej nie pokrywa się z obrazem przestępczości wynikającym z policyjnych danych statystycznych [Frieske 2007, s. 212].

Poczucie bezpieczeństwa mieszkańców Poznania było przedstawiane w wielu pracach, jednak w niniejszym opracowaniu skupiono się na kilku wybranych badaniach, które zostały przeprowadzone w ostatnich latach: Dolata i Kotusa [2004, s. 250-254], Jabkowskiego [Jabkowski 2005, s. 136-144, 152-157], Kotusa [Kotus 2005, s. 54-65] oraz Bogackiej [Bogacka 2009, s. 94-99]. Pozwoli to na przedstawienie najbardziej aktualnych informacji na temat poczucia bezpieczeństwa poznaniaków.

W świetle przeprowadzonych badań ankietowych poziom poczucia bezpieczeństwa mieszkańców Poznania można uznać za przeciętny [Jabkowski 2005, s. 138; Bogacka 2009, s. 95]. Oznacza to, że wyniki obydwu badań ankietowych wykazywały, że liczba osób, które odczuwały zarówno zagrożenie, jak i jego brak była mniej więcej taka sama. Ponadto z pracy Bogackiej [Bogacka 2009, s. 95] wynika, iż znaczna część mieszkańców Poznania (blisko 45%) uważała, że poziom bezpieczeństwa w mieście nie uległ zmianie. Warto jednak podkreślić, że tylko 7,1% respondentów oceniło zmiany bezpieczeństwa jako negatywne.

Z przeprowadzonych badań wynika, że ocena poczucia bezpieczeństwa jest uzależniona od dwóch czynników: pory dnia oraz miejsca [Dolata i Kotus 2004, s. 250; Jabkowski 2005, s. 139]. Ocena poczucia bezpieczeństwa poznaniaków w ciągu dnia jest zdecydowanie wyższa niż w nocy [Dolata i Kotus 2004, s. 250-251; Jabkowski 2005, s. 139-140], a ogólnie zdecydowanie bezpieczniej czują się ludzie młodszy, osoby wykształcone oraz mężczyźni [Kotus 2005, s. 57]. Biorąc pod uwagę miejsce, mieszkańcy najbezpieczniej czują się w swoim mieszkaniu i sąsiedztwie, a także w miejscach publicznych (w centrum), szczególnie w ciągu dnia. Wieczorem i w nocy poczucie bezpieczeństwa w tych miejscach jest zdecydowanie niższe. Najmniej bezpiecznie mieszkańcy czują się na przystankach MPK, dworcach PKP i PKS oraz w parkach miejskich [Jabkowski 2005, s. 141]. Źródłami opinii o miejscach niebezpiecznych dla respondentów były przede wszystkim opinie znajomych i innych osób, informacje z prasy i telewizji, a rzadziej własne (negatywne) doświadczenia czy też raporty policji [Dolata i Kotus 2004, s. 253].

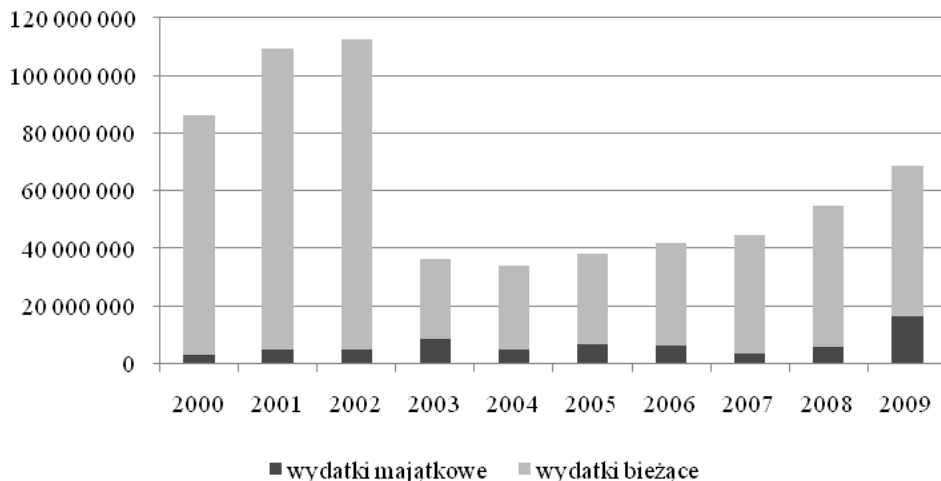
Przy podejmowaniu przez władze miejskie działań mających na celu poprawę poczucia bezpieczeństwa mieszkańców Poznania, konieczne jest wzięcie pod uwagę ich opinii. Jak podkreśla Guzik, „Przestępczość i poczucie zagrożenia przestępczością w znaczny sposób wpływają na poziom i jakość życia ludzi. Z tego punktu widzenia większe znaczenie mają wyobrażenia ludzi odnośnie przestępczości i jej rozmieszczenia niż stan faktyczny” [Guzik 2000, s. 201].

4. Finansowanie bezpieczeństwa publicznego w Poznaniu

Najważniejszym źródłem finansowania działań z zakresu bezpieczeństwa publicznego³ jest budżet Poznania. W analizowanym okresie 2000-2009 wydatki na bezpie-

³ Według klasyfikacji budżetowej jest to bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa.

czeństwo publiczne były zdecydowanie najwyższe w latach 2000-2002, gdy z budżetu finansowane były wynagrodzenia pracowników Komendy Powiatowej Policji w Poznaniu (zob. rys. 2). Nałożenie finansowania tych wynagrodzeń na budżet państwa począwszy od 2003 r. spowodowało blisko trzykrotny spadek wydatków miasta Poznania na bezpieczeństwo publiczne w porównaniu z 2002 r. Jednak od 2003 do 2009 r. wzrosły one prawie dwukrotnie.

Rys. 2. Wydatki budżetowe Poznania na bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową w latach 2000-2009 (w mln zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie opisów wykonania budżetu Poznania na lata 2000-2009.

Przykładowo w 2009 r. aż 50,3% wydatków budżetowych na bezpieczeństwo i ochronę przeciwpożarową stanowiło finansowanie Państwowej Straży Pożarnej, 23,2% – straży miejskiej, 12,5% – komendy wojewódzkiej Policji, 8,1% – obrony cywilnej.

Udział wydatków na bezpieczeństwo publiczne w strukturze wydatków budżetowych najwyższy był w 2001 r. – wyniósł wtedy 8,1%. W latach 2003-2009 udział ten wahał się od 2,1% (w 2007 r.) do 2,5% (w 2003 i 2005 r.). W przeliczeniu na jednego mieszkańca wydatki na bezpieczeństwo publiczne w 2000 r. wyniosły 148,3 zł, najwyższe były w 2002 r. (195,2 zł na 1 mieszkańca), a najniższe w 2004 r. (59,7 zł na 1 mieszkańca), jednak od tego czasu notowano stopniowy wzrost do 124 zł na 1 mieszkańca, osiągnięty w 2009 r.. Jeśli faktycznie uznać bezpieczeństwo publiczne za najważniejszy czynniki wpływający na jakość życia w mieście, wydatki te wydają się zbyt niskie.

Budżet miasta nie jest jedynym możliwym źródłem finansowania działań na rzecz bezpieczeństwa publicznego. Policja może także ubiegać się o dofinansowanie w ramach projektów z funduszy unijnych (Europejski Fundusz Społeczny).

Wielkopolska Policja korzystała m.in. z następujących projektów: „Podnoszenie kompetencji językowych pracowników Policji w województwie wielkopolskim” (realizowanym od września 2006 r. do czerwca 2007 r.) oraz „Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników policji i pracowników urzędów – doskonalenie sprawności w obcojęzycznej komunikacji urzędowej” (od maja 2006 r. do stycznia 2008 r.). Realizacja tych projektów jest istotna ze względu na zbliżające się EURO 2012, podczas którego część meczów będzie się odbywała w Poznaniu. Z tego powodu ważna jest umiejętność komunikacji z obcojęzycznymi kibicami w celu zapewnienia maksymalnego bezpieczeństwa.

5. Polityka władz Poznania w zakresie bezpieczeństwa publicznego

Kwestia bezpieczeństwa publicznego powinna być odpowiednio regulowana przez władze miasta. W 2004 r. Rada Miasta Poznania uchwałą [Uchwała... 2004] przyjęła Miejski Program Zapobiegania Przystępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego (zwany dalej Miejskim Programem). Celami Miejskiego Programu jest ograniczenie stopnia przystępczości, zmniejszenie poczucia zagrożenia oraz poprawa ochrony bezpieczeństwa mieszkańców. W jego ramach realizowane są programy cząstkowe: Szkoła Wolna od Narkotyków i Przemocy, Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Bezpieczne Miasto. W ramach programu Bezpieczne Miasto prowadzone są przedsięwzięcia: Bezpieczna Szkoła, Sąsiedzki Program Przeciwdziałania Przystępczości, Seniorzy, Dziecko pod parasolem prawa i Powrót z ulicy oraz akcje: Bezpieczne wakacje, Bezpieczny weekend, Tydzień trzeźwości, Noc-STOP oraz STOP 18⁴.

W ostatnich latach najważniejszym dokumentem strategicznym jest Plan Rozwoju Miasta Poznania na lata 2005-2010 (zwany dalej Planem). Z przeprowadzonej w Planie analizie SWOT nie wynika, że bezpieczeństwo publiczne jest traktowane priorytetowo. Wśród słabych stron Poznania wyróżnia się wzrost zagrożenia przystępczością wśród dzieci i młodzieży i jest to jedyne odniesienie do kwestii bezpieczeństwa publicznego w tym dokumencie.

Plan zawiera osiem priorytetów: 1. Nowe miejsca pracy, 2. Inwestowanie w wiedzę, 3. Dostępny Poznań, 4. Nowe techniki informacyjno-komunikacyjne, 5. Wysoka jakość zamieszkania, 6. Kultura i rekreacja, 7. Nowa jakość centrum miasta oraz 8. Obywatelski Poznań. Tylko w ramach dwóch priorytetów: Wysoka jakość zamieszkania oraz Obywatelski Poznań znajdują się programy (w sumie 3, na 29 opracowanych w Planie) uwzględniające zagadnienie bezpieczeństwa publicznego.

W priorytecie Wysoka jakość zamieszkania podkreślone zostało, że bezpieczeństwo publiczne jest jednym z najważniejszych czynników wpływających na warunki zamieszkania. Mimo poprawy stanu bezpieczeństwa publicznego w mieście poczu-

---

⁴ Część z wymienionych programów, przedsięwzięć i projektów zostanie dalej szerzej omówiona.

cie bezpieczeństwa poznaniaków nie jest wystarczające. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa publicznego ma zostać osiągnięte poprzez realizację programu Bezpieczny Poznań. W ramach tego programu przewiduje się realizację następujących przedsięwzięć: 1) skutecznego zwalczania przestępczości samochodowej i okołosamochodowej, 2) przygotowania i wdrożenia programu przeciwdziałania przestępczości nieletnich, 3) przygotowania i wdrożenia programu ograniczenia narkomanii, 4) konsekwentną realizację programu Bezpieczne Miasto, 5) rozbudowę Systemu Monitoringu Wizyjnego Miasta Poznania i 6) rozbudowę Systemu Łączności Służb Ratownictwa i Bezpieczeństwa Publicznego oraz Centrum Zarządzania Kryzysowego w celu zwiększenia skuteczności reagowania na miejscowe zagrożenia i zintegrowania działań jednostek odpowiedzialnych za bezpieczeństwo publiczne i ratownictwo na terenie miasta. Koszty realizacji programu w latach 2005-2010 wynoszą 39 000 000 zł, w tym m.in. 12 000 000 zł na System Monitoringu Wizyjnego Miasta Poznania, 9 060 000 zł na System Łączności Służb Ratowniczych i Bezpieczeństwa Publicznego i Centrum Zarządzania Kryzysowego oraz 6 000 000 zł na dofinansowanie służby kandydackiej w Policji.

W priorytecie Obywatelski Poznań znajdują się programy Pomagajmy sobie oraz Seniorzy. Głównym celem programu Pomagajmy sobie jest integracja mieszkańców osiedli Poznania położonych wokół działań na rzecz rozwoju tych społeczności i rozwiązywania lokalnych problemów. Przede wszystkim jest to przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym (w tym przestępczości), także przez podniesienie świadomości mieszkańców. Najbardziej interesującym realizowanym projektem są kursy Bezpieczne Miasto, obejmujące zagadnienia z zakresu bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania. Z kolei program Seniorzy ma na celu poprawę jakości życia mieszkańców Poznania w wieku poprodukcyjnym, także poprzez zwiększenie poczucia bezpieczeństwa osobistego osób starszych (dzięki współpracy z Komendą Miejską Policji i Strażą Miejską).

Jak zauważa P. Jabkowski, za bezpieczeństwo publiczne odpowiedzialne są nie tylko władze lokalne, policja, prokuratura i sądy, ale również społeczeństwo [Jabkowski 2005, s. 136]. Współczesne koncepcje prewencji kryminalnej oparte są na idei współpracy policji z władzami lokalnymi oraz obywatelami. Tendencja ta uwidacznia się w przedstawionej polityce władz miasta Poznania. Wybrane programy prewencyjne zostaną omówione w kolejnym rozdziale.

6. Wybrane programy prewencyjne przestępczości funkcjonujące w Poznaniu

Jabkowski stwierdza, że „przestępczości nigdzie i nigdy nie udało się wyeliminować, można ją jednak skutecznie ograniczać poprzez wprowadzenie programów prewencji kryminalnej” [Jabkowski 2005, s. 135]. Prewencja przestępczości jest jednym z elementów profilaktyki kryminologicznej, która stanowi „zespół metod

i środków mających na celu uniemożliwienie albo utrudnienie dokonania przestępstwa. (...) obejmuje bezpośrednie działanie zarówno organów ścigania karnego, instytucji państwowych i społecznych, jak i obywateli w kierunku niedopuszczenia do konkretnego przestępstwa” [Hołyst 2007, s. 1290]. Zgodnie z art. 1 ust. 2 *Ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji* do podstawowych zadań policji zalicza się m.in. inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym, a także współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi i samorządowymi oraz organizacjami społecznymi. W związku z tym w niniejszym podrozdziale zaprezentowano działania prewencyjne prowadzone przez Komendę Miejską Policji w Poznaniu.

Komenda Miejska Policji w Poznaniu prowadzi wiele działań prewencyjnych⁵. Jednym z nich jest objęcie miasta od 2000 r. Systemem Monitoringu Wizyjnego, w którym aktualnie funkcjonuje 170 kamer (docelowo ma ich być 200) znajdujących się we wszystkich dzielnicach Poznania. Lokalizacja kamer w wybranych punktach miasta z jednej strony pozwala na zatrzymanie sprawców przestępstw i wykroczeń, a z drugiej na efektywniejsze wykorzystanie patroli policyjnych w częściach miasta nieobjętych monitoringiem. System Monitoringu Wizyjnego jest w całości finansowany z funduszy samorządu miasta Poznania.

Policja przywiązuje dużą wagę do prewencji przestępczości nieletnich, organizując spotkania dla pedagogów i psychologów szkolnych w ramach programu Szkoła wolna od narkotyków i przemocy. Celem programu, prowadzonego we współpracy z Urzędem Miejskim w Poznaniu, Wielkopolskim Kuratorium Oświaty oraz Strażą Miejską w Poznaniu, jest promowanie zasad bezpieczeństwa w szkołach, w szczególności przez zahamowanie wzrostu używania narkotyków i ograniczenie przemocy.

Realizowany jest również projekt Powrót z ulicy, w którym policjanci wraz z pracownikami socjalnymi kontrolują miejsca, w których przebywają osoby żebrzące, w tym także nieletnie.

Komenda Miejska Policji w Poznaniu we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie (MOPR) prowadzi program Dziecko pod parasolem prawa. Jego celem jest zwiększenie poczucia bezpieczeństwa osób, które są uczestnikami interwencji Policji w miejscu zamieszkania, poprzez wdrożenie systemu dwuosobowych przyjaznych patroli (policjant i pracownik MOPR) pracujących popołudniami i wieczorami, kiedy nasilają się domowe interwencje Policji. Takie patrole intensyfikują współpracę Policji i MOPR w rozwiązywaniu problemów społecznych, a także zwiększają poczucie bezpieczeństwa najmłodszych mieszkańców miasta.

Policyjnych programów prewencji przestępczości jest oczywiście więcej. We wszystkich jednak zwraca uwagę współpraca Policji z innymi podmiotami. Sprawia to, że przestępczość może być zwalczana kompleksowo – współpracujące podmioty są świadome swoich kompetencji i potrafią odpowiednio reagować na zaistniałe zagrożenia.

---

⁵ Informacje ze strony internetowej Komendy Miejskiej Policji w Poznaniu: www.poznan.policja.gov.pl.

7. Podsumowanie

Bezpieczeństwo publiczne odgrywa kluczową rolę w funkcjonowaniu i rozwoju miasta. Dla Poznania, w którym przestępczość od wielu lat pozostaje na wysokim poziomie, a mieszkańcy nie czują się w pełni bezpiecznie, jest to jeden z najważniejszych problemów społecznych utrudniających prawidłowe funkcjonowanie i rozwój miasta. Wzrost bezpieczeństwa publicznego w Poznaniu można osiągnąć przez ograniczenie przestępczości i zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców miasta. Odpowiedzialność za bezpieczeństwo publiczne spoczywa na władzach miejskich i takich organach, jak Policja, Straż Miejska itd., a także na społeczeństwie, które powinno zostać aktywnie włączone do działań mających na celu poprawę bezpieczeństwa publicznego.

Należy bieżąco reagować na występujące zagrożenia, co przyczyni się do prawidłowego funkcjonowania miasta. Jednocześnie równie ważne jest rozsądne uwzględnianie kwestii bezpieczeństwa publicznego w strategicznych dokumentach miasta, co doprowadzi do prawidłowego rozwoju Poznania. Należy dokonać monitoringu programów w zakresie bezpieczeństwa publicznego realizowanych w ramach Planu oraz wyciągnąć wnioski. Umożliwi to udoskonalenie kolejnego planu, a w konsekwencji powinno prowadzić do zwiększenia bezpieczeństwa publicznego w Poznaniu.

Literatura

- Bogacka E., *Przestępczość w Poznaniu*, „Biuletyn Instytutu Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej UAM” 2009, nr 6, Seria: Rozwój Regionalny i Polityka Regionalna.
- Dolata M., Kotus J., *Społeczne naznaczanie obszarów miasta*, [w:] I. Jażdżewska (red.), *Zróżnicowanie warunków życia ludności w mieście. Konwersatorium wiedzy o mieście*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2004.
- Frieske K., *Przestępczość w Polsce na przełomie stuleci. Stereotypy i realia*, [w:] M. Marody (red.), *Wymiary życia społecznego. Polska na przełomie XX i XXI wieku*, Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa 2007.
- Guzik R., *Przestępczość w przestrzeni Krakowa w wyobrażeniach jego mieszkańców*, [w:] I. Jażdżewska (red.), *Miasto postsocjalistyczne-organizacja przestrzeni miejskiej i jej przemiany. Konwersatorium wiedzy o mieście*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2000.
- Hołyst B., *Kryminologia*, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, Warszawa 2007.
- Jabkowski P., *Bezpieczeństwo publiczne i zagrożenie przestępczości*, [w:] R. Cichocki (red.), *Wskaźniki jakości życia mieszkańców Poznania*, t. 1, *Studia nad jakością życia*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznań 2005.
- Kotus J., *Społeczne dylematy w przestrzeni miejskiej*, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań 2005.
- Parysek J., Mierzejewska L., *Problemy funkcjonowania i rozwoju miast polskich z perspektywy 2009 r.*, „Biuletyn Instytutu Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej UAM” 2009, nr 6, Seria: Rozwój Regionalny i Polityka Regionalna.

Uchwała nr XXXVII/316/IV/2004 Rady Miasta Poznania z dnia 3 lutego 2004 r. w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego.

Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, DzU 1990, nr 30, poz. 179.

www.poznan.policja.gov.pl.

THE ROLE OF PUBLIC SAFETY IN THE FUNCTIONING AND DEVELOPMENT OF POZNAŃ

Summary: Crime is one of the most important social problems of functioning and development of cities. In Poznań, where the concentration of crime is relatively high, it is significant to take actions improving public safety, which in consequence enables proper functioning and development of the city. The following issues are discussed in this paper: 1) crime in Poznań, 2) Poznań citizens sense of security, 3) financing public safety in Poznań, 4) public safety policy of Poznań authorities and 5) selected crime prevention programmes functioning in Poznań.